

Te Tkab'i' U'j Stz'ib'en Pa'k Kye Qerman Aj Amaq' Korint

Jun Limb'il Kye Aj Korint B'ix Akay

1 ¹Wetz a'in Pa'k tky'ixel Qajaw Jesukrist, tzan tpaj ikxji tgan tuq te Qtata Dios. Wetz tuky'i te qerman Timotey, qetza nqet qtz'ib'a'na te etetz erman^a aj atikxqet Korint, b'ix kye kyaqil kye txq'anky qerman aj pawame' te Qtata Dios aj nkyenajan tuj tkwentil Akay. ²Qtata Diosxwit b'ix te Qajaw Jesukrist tzaj ksi'xwit jun nim b'an galan etajsik ekyaqil etetz b'ix qet kchewsaxwit ek'u'j.

A'ox Te Qtata Dios B'a'n Tzan Tonen Qi'j Oj Tok Qen Twitz Xhcho'nal

³Qet jiq'b'a'xwit te Qtata Dios; aji tetz te Stat Qajaw Jesukrist, aji tetz te Qatat aj n'ok lo'et tk'u'j qi'j, b'ix a tetz Dios aj njaw tin jk'u'j. ⁴Tetz njaw tin jk'u'j tuj kyaqil xhcho'nal aj n'ok qen, b'ix ikxji tzan tjaw qin kyk'u'j kye txq'anky aj n'ok kyen twitz xhcho'nal iktza'x qetz njaw in jk'u'j tzan te Qatat. ⁵Qetz n'ok qen nim xhcho'nal iktza'x oky'ik ti'j te Qajaw Jesukrist, per axkix tetz njaw tin jk'u'j nim. ⁶Qa qetza n'ok qen twitz xhcho'nal, nini tzan tb'antik tjaw qina ek'u'j b'ix tzan ekolet; b'ix qa te Qtata Dios njaw tin jk'u'j, nini ax tzan tb'antik tjaw qina ek'u'j b'ix tzan etipan tuky'i epasens axkix te xhcho'nal aj nky'ik qi'ja. ⁷B'ix qetza lo'ik jk'u'jna tuky'i jun tk'u'jlal, oj tok eten twitz xhcho'nal iktza'x n'ok qen qetza, ax etetz ojawel in ek'u'j iktza'x qetza njaw in jk'u'j tzan te Qtata Dios.

⁸Erman waq, qetza qgana tzan tok echa'o' kyaqil aj xhcho'nal aj oky'ik qi'ja tuj tkwentil Asy. Owok qena twitz jun nim xhcho'nal aj nlay b'antik tuq tzan qipana, qetza tuj qnab'la nlay tuq qo'anq'ina. ⁹Qetza tuj qanima oqna'oj iktza' oqokamelna tuq, per te nini owoken tzan k'on tuq tok

^a 1:1 Ax: kye aj pawame' a'ox te Qtata Dios.

qwit'b'a' jk'u'j qil'xa sinoke ti'lj te Qtata Dios aj nkyejaw tanq'insa' kye kamnaq. ¹⁰Tetz oqet tkolo'na ti'lj ja kamikyjni b'ix tzunx oqoqtel tkolo', b'ix ti'lj tetz lo'ik jk'u'jna oqoqtel tkolo'ky. ¹¹Tetz oqoqtel tkolo'na tzan tpaj etetz nkx'onen quky'ila tzan tpaj nkxnaq'tzan qil'ja. B'ix tzan tpaj nini ky'ila'lj xjal oxel' ksil' pixon te Qtata Dios tzan tpaj tetz oje tz'onen qil'ja tzan tpaj kxnaq'tzb'en ky'ila'lj xjal tuky'i'l.

Titza' Onab'lin Te Pa'k Kyi'lj Kye Aj Korint

¹²Qetza nqna'o'na jun chalajb'il tuj qanim tzan tpaj te qanim nyolin ma'tx qob'etna tuj jun tume'l galan twitz ja tx'o'tx'ni b'ix pyor exol etetz, b'ix tuky'i jun tk'u'jlal tuj twitz Qtata Dios. Kyaqil ntzani nya'tx tzan tpaj-wit qetza jun qlistulna, sinoke tzan tpaj te Qtata Dios b'an galan nab'lin quky'ila anke k'onti'l nqajo'. ¹³Tuj kyaqil qu'uja qetza k'onti'l tidi' ma'tx qet qewa'na ewitz, kyaqil ma'tx xik jq'uma'na etetz,^b b'ix wetz lo'ik nk'u'j, [jun qil' jun tyemp] owokek tuj ewi' b'an byenech, ¹⁴anke mina' tel eniky' b'an byenech. Ixkxi, cha'oj tmeltz'jik te Qajaw Jesus, etetz okxchalajel qil'ja iktza'x qetza ajna'l nqochalajna eti'lj.

¹⁵Ntons, komo ojetq tuq qet nb'isu' ikxji tb'ay, wetz oqet nb'isu' tzan npon tb'ay etuky'i'l q'olb'el etetz, b'ix yaji oj npon etuky'i'l mas yaj owokek te jun nim b'an galan te etetz junky'el. ¹⁶Ixkxi tzan nky'ik tuq exol etetz aj ikja'n nxik tuj nb'ey Masedony,^c yaji okyinmeltz'jel tuq junky'el etuky'i'l, b'ix yaji tzan etonen tuq wi'lj tzan nxik Judey. ¹⁷Etetz tuj enab'l aj tqet nb'isu' ntzani, kxkyin-alo etetz qa k'onti'l oqet nb'isu' b'an byenech. ¿Etetz tuj enab'l oj tqet nb'isu' jun tidi' nna'non wanim, cha nqet nb'isu' tuky'i nnab'l'x wetz b'ix ikxji tzan txik nq'uma' "o'" per yaji "nlay"? ¹⁸Iktza'x te Qtata Dios tetz jun yolin, ax qetza [jun qoyolina] oj txik jq'uma' jun tidi' etetz, k'onti'l nxik qyoli'na tb'ay "o'" b'ix yaji "nlay." ¹⁹Komo te Tk'wa'al Qtata Dios, aj Jesukrist, aj oje xik pakb'let exol qitza'na wetz tuky'i te Silbáno b'ix te Timotey, tetz k'onti'l nxik tq'uma' "o'" b'ix yaji "nlay," sinoke tetz b'an'ax nk'ulun iktza'x ojetq txik tq'uma'. ²⁰Komo ti'lj te Qajaw Jesukrist nponkix kyaqil aj oje kaj tsi' te Qtata Dios tyol ti'lj, b'ix astilji qetza, cha'oj tqet qjiq'b'a' te Qtata Dios tzan tpaj te Krist, nxik jq'uma'na "intky'ikxwit ikxji" [tzan tpaj dyakwerd ato' tuky'i'l]. ²¹A te Qtata Dios ntk'ulu' quky'i'l b'ix etuky'i'l tzan qten jwert tuky'i Krist, b'ix a tetz o'el tjoyo'na. ²²B'ix otzaj tsi' jun techa'l qilj, otzaj tsi' te Txew tuj qanim te jun techa'l aj telponx b'an'ax kyaqil aj oje xik tq'uma'. ²³Ajna'l nxik nqani' te Qtata Dios tzan tkaj testiw wi'lj, nxik nsi' nyol wi'ljx wetz, wetz k'onti'l inxik exol etetz tuj Korint tzan tpaj k'on ngan tuq tzan tok jun nya'tx galan exol. ²⁴Qetza k'onti'l nkx'ok qlajo'na

^b 1:13 Ax: k'onti'l oqet qtz'ib'a'na jun tidi' aj nlay tuq b'antik tjaw ete'e' b'ix aj nlay b'antik tuq tel eniky' ti'lj. ^c 1:16 Kya 19:21

titza' tzan tok ewit'b'a' ek'u'j, sinoke cha a'ox nqo'onen etuky'i'l te jun chalajb'il te etetz; komo etetz tzan tpaj n'ok ewit'b'a' ek'u'j ti'l Qtata Dios astilji jwert atix tuky'i'l.

2 ¹Astilji wetz oqet nb'isu' tuj wanim tzan k'on nxik q'olb'el etetz tka'mjji'n-el qa cha te jun b'is te etetz. ²Komo qa nk'ulu'tz tzan tok jun b'is tuj etanim, ntons yaji çab'l ok'uluyon tzan nchalaj wetz qa nya'tx a'ix etetz? ³Astilji oqet ntz'ib'a' etetz iktza'x oqet ntz'ib'a' tb'ay-el. Ixjji oj npon k'onti'l tzan nna'on jun b'is tzan epaj etetz aj a'ox b'a'n-tal tzan nchalaj eti'l; wetz lo'ik nk'u'j eti'l ekyaqil etetz tzan ek'ulun tzan nchalaj tuj wanim eti'l etetz b'ix ixjji ax tzan echalaj etetz wuky'i'l. ⁴Per aj tqet ntz'ib'a' aj u'jji, wetz b'an nkyinb'isun tuq b'ix nkyin'oq' tuq. Per k'onti'l oqet ntz'ib'a' tzan tok tuq jun b'is tuj etanim, sinoke tzan tok eten tuq titza' wetz nkxqet b'an gani' nim.

A Tgan Tzan Tqet Qnajsas' Te Aj Nk'ulun Jun Nya'tx Galan Qi'j

⁵Ab'l aj ma'tx tk'uluj tzan tok jun b'is tuj wanim, nya'tx cha a'ox wi'lj wetz ma'tx tz'ok tsi' te b'is, sinoke wetz tuj nnab'l ax eti'l etetz ekyaqil. ⁶Te xhcho'nal aj ma'tx xik esi' ekyaqil etetz ti'l, kabal nini. ⁷Ajna'l a tgan tzan tqet enajsas' b'ix tzan tjaw etin tk'u'j tzan k'on txik tanim tuj b'is. ⁸Astilji wetz ngan tzan txik nq'uma' etetz tzan tqet eyek'u' te tetz titza' nqet egani'.

⁹Komo astilji wetz tb'aya' oqet ntz'ib'a' te etetz ti'l te ntzani, tzan eqet nk'ulu' probar qa etetz dispwest atix tzan tqet etoksla' kyaqil aj nxik nq'uma' etetz. ¹⁰Ixjji te aj nqet enajsas' etetz, ax wetz nqet nnajsas'. B'ix aj oje qet nnajsas' wetz, qa b'an'ax at tidi' tuq tzan tqet nnajsas', oqet nnajsas' te nini tuj twitz te Krist te jun galan te etetz. ¹¹Nkyink'ulun ixjji tzan k'on qoqet eq'i' tzan te Satanas; komo oje tz'el qniky' titza' tetz nk'ulun.

Titza' Te Qtata Dios Owonen Tuky'i Pa'k Tzan Tpakb'an

¹²Aj npon wetz tuj Troas tzan txik npakb'a' ti'l te tpakb'alil galan ti'l te Krist, ink'amjik b'an galan tzan npakb'an tzan tpaj te Qajawil n'onen tuq wuky'i'l. ¹³Per te wanim k'onti'l tuq nchalaj, tzan tpaj k'onti'l owoknoj witzas' te qerman Tit, astilji wetz mejor ekaj nkawi' b'ix inxik tuj Masedony.^d

¹⁴Per pixon te Qtata Dios, komo tzan tpaj te Kristo Jesus, tetz nk'ulun tzan k'on jqet tz'aqik, b'ix ja'chq aj ja' nqopon n'ok en qil' qetz te aj b'an tb'anil^e toklen qotzqila' tetz. ¹⁵Twitz ja tx'o'tx'ni kxol kye aj nkyekolet, qetz iktzas' at jun jk'ok'jal tuj twitz te Qtata Dios tzan tpaj te Krist; b'ix kxol kye aj nkyexiknaj ¹⁶nqotzu'wxik tuj kywitz tzan tpaj qil' qetz kyetz ntzaj kyna'o' okyekamel; per yatzun kxol kye aj nkyekolet, tzan qpaj qetz

^d 2:13 Kya 20:1 ^e 2:14 Ax: tk'ok'jal perjum.

ntzaj kyn'a'o' okye'anq'liyón. Ti'j te ntzani ¿ab'l b'a'n tzan tb'antik titza'?'^f
¹⁷Komo qetza nya'tx a'o' iktza' junjun aj cha nkyexk'a'man ti'j Tyol Dios, sinoke qetza nqoyolina tuky'i jun tume'l tzan tpaj tlajen Qtata Dios a'o'na, b'ix tuj twitz Qtat nqoyolina [tuky'i jun qajwalil aj ntzaj tsi'] Krist.

Te Pa'k Nyolin Ti'j Tistil Okaj Si' Tetz Jun Pakb'on
Ti'j Te Ak'a'j Tyolb'en Qtata Dios

3 ¹¿Oqo'aq'el petzun tzan qyolina galan qil'jx qetza ti'j qajwalilna? ¿Presis petzun tzan txik jqani'na jun u'j tzan jk'ametna etitza', qatzun tzan eyolin galan qil'ja tzan jk'amet tuj junky partji iktza' nkyk'ulu' txq'anqy xjal? ²A'ixk etetz iktza' te u'j tzan jk'ametna, [nya'tx cha jun txaq u'j sinoke] te qanima nyolin eti'j, b'ix kyaqil xjal oje tz'ok kcha'o' eti'j. ³Kyetz kyeb'en etetz a'ix iktza' jun u'j aj oqet tz'ib'a' tzan te Krist, b'ix a'o'na qetza iktza' kye tmandader aj nxik qeq'i' te u'j tzan jk'ametna; b'ix ja tpakb'alilni nya'tx tz'ib'a' tuky'i jun tinta sinoke tuky'i Txew te Qtata Dios aj at jun tanq'in, b'ix ax nya'tx jun tpakb'alil aj tz'ib'a' twitz ab'l^g sinoke tuj qanim. ⁴Tzan tpaj te Krist, qetz tuj twitz Qtata Dios nqna'o' kyaqil ntzani b'an'ax. ⁵Nlay b'antik tzan tok jq'uma' qa jun tidi' jk'ulb'en jun tidi' aj te qetzx, sinoke kyaqil aj b'a'n qitza' a te Qtata Dios ntzaj swan tetz. ⁶A tetz oje qokaj tsi' tzan qpakb'an te tume'l ak'a'j [titza' nqokolet], b'ix nya'tx jun tume'l iktza' nyolin te Kawb'il, sinoke ti'j te Txew Dios; komo te Kawb'il cha nqoxik tpoqo' tzan jkamik, per te Txew Dios ntzaj tsi' jun qanq'in.^h

⁷Te Kawb'il oqtxi' aj cha nqoxik tuq tpoqo' tzan jkamik, aj tz'ib'anqet tuq twitz ab'l, at tuq jun xhchqitz'un'al ti'j [aj tzajnaq tuky'i Qtata Dios], astilji kye aj tijajil Israel k'onti'l ob'antik tzan txik kyka'yi' twitz te Moisés tzan tpaj te xhchqitz'un'al ti'j twitz, anke te nini jun xhchqitz'un'al aj kyeb'ayle' nmankun tuq.ⁱ ⁸Per yatzun ti'j te aj nk'ulun te Txew Dios quky'i'l, ¿nya'tx petzun mas b'an tb'anil te nini twitz te aj oqtxi'? ⁹Komo te Kawb'il aj cha nqoxik tpoqo' tuq, tetz nini tb'anil tuq, pyorx-alo te tume'l aj n'el tin qchoj [b'eyx te jun-ele'x] mas b'an tb'anil. ¹⁰Te aj at tuq tb'aya' galan tuq, per ajna'l ya k'onti'l npon iktza' te aj mas b'an galan aj at ajna'l. ¹¹Komo te aj nponaj oqtxi' b'an tb'anil tuq, pyorx-alo te aj k'onti'l nponaj mas b'an tb'anil.

¹²Tzan tpaj qetza wit'lik jk'ul'jna ti'j te ntzani, k'onti'l nqoxob' tzan qyolina tuky'i jun tk'u'ljal. ¹³Qetza k'onti'l njk'ulu'na iktza' te Moisés otk'uluj, oqet tsi' jun bel twitz^j tzan k'on txik kye'e' kye aj tijajil Israel te chqitz'un'al aj kyeb'a' tuq nqextzaj. ¹⁴Per kyetz k'onti'l owox tuj kywi', b'ix tzunx ajna'l oj tjaw kye'e' te Tu'jal Dios oqtxi', iktza' atok jun

^f 2:16 2 Kor 3:4-6 ^g 3:3 Exo 24:12 ^h 3:6 Jer 31:31-34 ⁱ 3:7 Exo 34:29 ^j 3:13 Exo 34:33

bel kywitz aj k'onti'l ntzoqpin tzan tel kyniky' ti'l' tzan tpaj a'ox b'a'n tzan tjaqet kywitz tzan tpaj te Krist. ¹⁵B'ix tzunx ajna'l oj tjaw kyen te stz'ib'en Moisés, k'onti'l n'ox tuj kywi' iktza' atok jun bel kywitz aj k'onti'l ntzoqpin tzan tel kyniky'. ¹⁶Per oj kyokslan ti'l' te Qajaw, n'el in te bel aj k'onti'l ntzoqpin tuq tzan tox tuj kywi'. ¹⁷Te aj Qajawilni, a tetz te Txew Dios, b'ix aj ja' atqex te Txew Dios, tetz nqotkolpi'. ¹⁸Qkyaqil qetz [aj nqo'okslan] ajna'l oje tz'el in te aj ntxayin tuq qwitz [aj k'onti'l ntzoqpin tuq tzan tel qniky'], b'ix ajna'l qi'l' qetz n'ok en titza' b'an galan nab'lin te Qajawil. B'ix komo te Txew te Qajawil n'aq'unan tuj qanim, b'ajq'ij ikja'n nqo'ok iktza' tetz b'ix mas ntzaj en qi'l' titza' tetz b'an galan nab'lin.

4 ¹Ntons astilji, te ja qaq'una ntzani otzaj si' qetz [tzan te Qajawil] tzan tpaj owok lo'et tk'u'l' qi'l'ja, b'ix ajna'l qetz nqonimsan jk'u'l'jna b'ix k'onti'l nkaj jkola'na. ²Qetz n'el qik'o'na kyaqil aj nya'tx galan aj nqet kyk'ulu' kye xjal ewj b'ix kyaqil aj eq'b'il ky'exawil, b'ix k'onti'l nqojoyona titza' tzan tqet qeq'i' nijunwt, b'ix k'onti'l njaw qky'ixpu' te Tyol Qtata Dios. Qetz nqoyolina te b'an'ax b'ix ikxji tzan tok en tzan kyaqil xjal titza' nqob'et tuj tume'l tuj twitz Qtata Dios. ³B'ix qa te tpakb'alil aj nxik qpakb'a'na k'onti'l n'el kyniky' junjun ti'l', ikxji nky'ik kyuky'i kye aj nkyexiknaj. ⁴Te twitzale' ti'l' te nya'tx galan twitz ja tx'o'tx'ni^k oje kyeqet tmoyi' kye aj k'onti'l nkye'okslan, tzan k'on tel kyniky' te aj b'an tb'anil' ti'l' te tpakb'alil galan aj nyolin ti'l' te tajwalil te Krist aj mer iktza'x Qtata Dios. ⁵Qetz k'onti'l nxik qpakb'a'na qi'l'x qetz, sinoke nxik qpakb'a'na ti'l' te Kristo Jesus, aji tetz te Qajawil, b'ix qetz nqo'aq'unan te jun galan te etetz tzan tpaj tetz. ⁶Komo te Qtata Dios aj oxik tk'ulu' mandad tzan tok xhk'atun tuj te qlolj,^m axkix tetz otk'ulu' tzan tel xhk'ate' tuj qwitzⁿ tzan tel qniky' ti'l' te aj b'an tb'anil' te tetz aj n'ok qen ti'l'o' Qajaw Jesukrist.

⁷Te ja xhchqitz'unal ntzani atqex tuj qanim iktza' jun jq'inomal aj atqex tuj jun uky'il; ikxji n'ok en te qbalor aj b'an nim tzajnaq tuky'i Qtata Dios b'ix nya'tx qetzx. ⁸Ikxji anke tidi'chq nya'tx galan nky'ik qi'l'ja, per at ja' tzan jkolet; b'ix tidi'chq nky'ik qi'l'ja aj k'onti'l n'el qniky' tistil, per tzunx lo'ik jk'u'l' ti'l' Qtata Dios. ⁹Nqo'ex lajo', per [te Qtata Dios] k'onti'l nqokaj tkola'; b'ix nqoqet wequ', per k'onti'l nqoqet kyitza'. ¹⁰Ja'chq oj qky'ikna, n'ok qenkix twitz xhcho'nal tuj qchi'l'el iktza' oky'ik ti'l' Jesus, ikxji tzan tok en qi'l'ja titza' tetz ntzaj tsi' jun qbalor tzan qanq'in tuj qchi'l'el. ¹¹Qetz aj itz'ojo'ni, kob'chaq ch'inky tuq nqokamik tzan tpaj te Jesus, ikxji tzan tok en qi'l'ja titza' tetz itz'oj tuj qchi'l'el aj nponaj. ¹²Ikxji ch'inky tuq nqokamik qetz, per ikxji owel te jun galan te etetz tzan etanq'in te jun-ele'x. ¹³Qetz wit'lik jk'u'l'ja iktza' te aj oqet tz'ib'a' [tuj te

^k 4:4 Ax: Satanas; Wnch 12:31. ^l 4:4 Ax: tzan k'on tel xhk'ate' tuj kywitz. ^m 4:6 Gén 1:3
ⁿ 4:6 Ax: oje tz'el chk'atunsa' tuj qanim. ^o 4:6 Ax: tuj twitz.

Tu'jal Dios] ikxjani: “Owokslaj b'ix astilji oxik nyoli' ti'j.”^p Ntons ax qetza, ax nqo'okslana, b'ix astilji ax nxik qyoli'na ti'j. ¹⁴Komo qetza qeb'ena te Qtata Dios ojaw tanq'insa' te Qajaw Jesus, ax ikxji oqojawel tanq'insa' tzan qten junch'in tuky'i Jesus, b'ix junx etuky'i'l oqob'ajxe'l tin tuky'i'l. ¹⁵Nky'ik kyaqil ntzani qi'ja tzan tok te jun galan te etetz, b'ix ikxji ky'ila'j xjal ja'chq okyk'amo'tz te nim b'an galan aj ntzaj si' tzan te Qtata Dios anke k'onti'l nqajo', b'ix ikxji mas ky'ila'j xjal oxel' ksi' pixon te Qtata Dios tzan tqet kyjiq'b'a'.

¹⁶Astilji qetza k'onti'l njaw kab'in jk'u'j, anke te qchi'jela b'an tij ikja'n tok per tuj qanim n'ok mas nim qbalor b'ajq'ij. ¹⁷Komo te aj ch'in xhcho'nal aj n'ok qen twitz ja tx'o'tx'ni nky'ik luwew, per n'oken tzan tok te qetza te jun jiq'b'il b'an nim aj k'onti'l nmankun b'ix aj k'onti'l nb'antik tzan tqet qparejsa' tuky'i junky tidi'. ¹⁸[Astilji] qetza k'onti'l n'ok qsi'na qnab'l ti'j kyaqil tidi'chq aj nxik qen tzani twitz tx'o'tx', sinoke n'ok qsi' qnab'l ti'j te aj k'onti'l nxik qen, tzan tpaj te aj nxik qen nponaj, b'ix te aj k'onti'l nxik qen a te aj n'ok b'eyx te jun-ele'x.

Te Pa'k N'el Tq'ajab' Tzan Tpon Tuj Ka'j

5 ¹Komo qetz qeb'enky, cha'oj tponaj te ja qchi'jel^a tzani twitz ja tx'o'tx'ni, at junky qchi'jel tuj ka'j tuky'i Qtata Dios, jun aj nya'tx kyk'ulb'en xjal b'ix nten b'eyx te jun-ele'x. ²Astilji qetz ajna'l tuky'i ja qchi'jel tzani twitz tx'o'tx', b'an'ax nqotx'e'qun b'ix n'el jq'ajab' tzan jk'amon-tal naj te junky qchi'jel tuj ka'j, ³komo oj stzaj si' junky qchi'jel, nlay qokaj iktza' sqit. ⁴Qetz man itz'ojo' tzani twitz tx'o'tx' tuky'i ja qchi'jelni, nqotx'e'qun, n'ok qen twitz nim xhcho'nal, k'on qgana tzan jkaj iktza' sqit sinoke tzan stzaj si' junky qchi'jel ak'a'j, ikxji tzan tponaj te aj nmankun b'ix tzan stzaj si' jun qanq'in [te jun-ele'x]. ⁵B'ix a te Qtata Dios oqet k'ulun te qetz tzan tok qen kyaqil ntzani, b'ix tetz oje tzaj tsi' te Txew te qetz te jun yek'b'il aj telponx b'an'ax te ntzani.

⁶Astilji qetz k'onti'l nqob'isuna b'ix qeb'en aj man ato' tuj ja qchi'jelni, k'onti'l aqoqet twitz Qajawil tzan txik qen tuky'i qwitz. ⁷Komo qetz nqob'et tzani twitz tx'o'tx' wit'lik jk'u'j ti'j Qtata Dios, b'ix k'onti'l nqob'et cha a'ox tzan tpaj te aj nxik qen. ⁸Per wit'lik jk'u'j b'ix qgan-talo tzan tkaj jkola' te ja qchi'jelni tzan qpon najayon tuky'i Qajawil. ⁹Astilji qa atoqet tzani twitz tx'o'tx' qatzun atoqet twitz Qtata Dios tuj ka'j, qetz n'ok qsi' qnab'l tzan qten galan tuj twitz te Qajawil. ¹⁰Komo qkyaqil qetz qob'ajky'el twitz te Krist tzan stzaj tq'uma' qa galan te jk'ulb'en, komo qkyaqil junjunchaq oqok'amoyon te aj jkamb'a'tz iktza'x jk'ulb'en aj man tuq itz'ojo' twitz ja tx'o'tx'ni, qa galan qatzun nya'txji.^r

^p 4:13 Sal 116:10 ^q 5:1 Ax telponx jun jay cha xq'apj xtx'otx'al; ikxji te Pa'k oyolin ti'j qchi'jel iktza' tjay te qxew. ^r 5:10 Rom 14:10

A Te Krist Oje K'ulun Tzan Jkaj Galan Tuky'i Te Qtata Dios

¹¹Komo qeb'enky presis tzan tqet qoksla' te Qajawil, astilji nxik qnimsa'na kyk'u'j kye xjal tuj jun tume'l. Te Qtata Dios teb'en b'an'ax aj nxik jq'uma'ni b'ix ax eteb'enxwit etetz. ¹²Nya'tx cha nqoyolina galan qi'jxa, sinoke cha nxik qsi'na lad te etetz tzan echalaj qi'ja. Ixkxi tzan tb'antik tzan taj etzaq'b'e' tume'l kye aj cha nqet kyjiq'b'a' kyib' tzan tpaj te aj cha n'ok en tzan kye xjal b'ix nya'tx ti'j te aj at tuj kyanim. ¹³Qa [nqoqet yoli' iktza'] lok a'o'na, [a te Qtata Dios e'el tetz tzan tpaj] nqo'aq'unana te tetz; b'ix qa [nqoqet yoli'] kabal a'o'na, cha qgana tzan jk'ulun jun galan te etetz. ¹⁴Komo tzan tpaj titza' nqoqet tgani' te Qajaw Jesukrist, astilji nqok'ulun ixkxi; komo qetza qeb'enkyina jun okamik tzan qpaj qkyaqil, astilji qkyaqil okolpjik^s [ti'j qchoj]. ¹⁵Tetz okamik tzan qpaj qkyaqil tzan k'on qanq'in te qetzx, sinoke tzan qanq'in te tetz aj okamik b'ix ojaw anq'in tzan qpaj.

¹⁶Astilji qetza k'onti'l nqet qb'isu'na ti'j jun xjal iktza' nkyeb'isun kye xjal, anke oqtxi' nqob'isuna tuq ti'j te Krist iktza' tuq nkyeb'isun kye xjal, per ajna'l ya k'onti'l nqob'isuna ti'j ixkxi. ¹⁷Astilji qa at ab'l mojb'a' tib' tuky'i Krist, tetz jun xjal ak'a'j, kyaqil tanq'in oqtxi' oje ponaj, ajna'l ti'j tetz kyaqil oje qet k'ulu' ak'a'j. ¹⁸Kyaqil ntzani tk'ulb'en te Qtata Dios aj otk'uluj tzan qten galan tuky'i'l tzan te Krist. B'ix tetz okaj tsi'na tzan txik qpakb'a'na titza' tzan qten galan tuky'i'l. ¹⁹Komo te Qtata Dios atqet tuq tuky'i Krist nk'ulun tuq tzan kyten galan kye xjal tuky'i'l, b'ix ixkxi cha oky'ix-oq te kchoj,† b'ix otzaj tq'uma' qetza tzan txik jq'uma' te ja tpakb'alilni. ²⁰Astilji qetza a'o'na tky'ixel te Krist tzan qyolin etuky'i'l, b'ix ixkxi iktza' te Qtata Dios nyolin etuky'i'l. Astilji nxik jq'uma'na etetz tuky'i tb'i Krist tzan etok laq'chet ti'j te Qtata Dios junky'el tzan eten galan tuky'i'l tzan emeltz'jik junky'el te Qtata Dios. ²¹Te Krist k'onti'l owok ten twitz te choj, per te Qtata Dios okaj tsi' te qchoj ti'j tzan tok te qky'ixel, ixkxi tzan qel qetz galan tuj twitz Qtata Dios.

6 ¹Ajna'l waq erman, komo qetza nqo'onen tuky'i [te Qajaw Jesukrist], qgana tzan txik jq'uma'na ch'in etuky'i'l, tzan k'on qet exq'e'la' te aj nim b'an galan aj k'onti'l nqajo' aj ntzaj tsi' te Qtata Dios. ²Iktza' nyolin te aj oqet tz'ib'a' oqtxi' ixkjani: "Aj tpon or wetz owok nsi' nwi' etilj; b'ix aj presis tuq tzan ekolet, wetz okxqet nkolo."^u Ntons intok esi' waq enab'l: Ma'tx pon te or, ajna'l te q'ij aj presis tzan ekolet.

Aj Txik Tq'uma' Te Pa'k Kyaqil Aj Oky'ik Ti'j Tzan Tpaj Tpakb'en

³Qetza k'onti'l nqet qyek'u'na jun nya'tx galan kywitz txq'anly, tzan k'on tok jun nya'tx galan ti'j te qaq'un. ⁴Qetza nqet qyek'u'na kywitz

^s 5:14 Ax: eb'ajkamik. † 5:19 Kya 17:30; Rom 3:25 ^u 6:2 Isa 49:8

kye xjal, q'apo' qib' nqo'aq'unan te Qtata Dios tuky'i nim qpasens oj tok qen tidi'chq, iktza' oj tok qena twitz xhcho'nal, b'ix oj tpaltin tidi' qetza, b'ix oj tok qena tidi'chq aj b'an kwest, b'ix oj jqet jub'cha', ⁵ b'ix oj jqex si' pres,^v b'ix oj kyjaw lab'un kye xjal qi'j, b'ix oj qaq'unana nim, b'ix oj qipana watl, b'ix oj qipana wa'ij. ⁶ B'ix nqob'etna tuj tume'l galan, n'el qniky' byenech [ti'j te tume'l], at nim qpasens, b'an galan qonab'lina kyuky'i txq'anxy, te Txew Dios [n'onen quky'i'l], nkyequet qgani' kye txq'anxy tuky'i jun tk'u'jlal, ⁷ nqoyolina tuky'i tume'l b'an'ax, nqet qyek'u'na tajwalil te Qtata Dios, [nqok'uluna kyaqil] tuky'i qaq'umb'il aj ntzaj tsi' te Qtata Dios tzan tqet te nya'tx galan qitza' b'ix tzan tqet jkolo'na qib' tuj tume'l. ⁸ Qetza atqet kye xjal nqoqetna kyjiq'b'a' b'ix atqet n'el kyin qky'exawna; atqet nkyeyolin galan qi'ja b'ix atqet nqoqet yoli'na; atqet n'ok q'uma' qetza a'o'na la'j anke nqoyolina tume'l; ⁹ atqet nkyk'ulu' quky'ila iktza' k'onti'l kyotzqimo'na anke b'an otzqimo'na; atqet nqet kyb'isu' ch'inky jkamikna, per nya'tx, b'ix tzunx itz'ojo'na; atqet n'ok ksi' xhcho'nal qi'j per k'onti'l nqoqet kykansa'; ¹⁰ atqet [nqet kyb'isu'] b'an nqob'isuna per nqochalajna tuj qanim; atqet meb'a' a'o'na per nqok'ulun tzan kyok q'inon txq'anxy; atqet ch'inwt tidi' qetza per ax at tidi'chq nim qetza.

¹¹ Etetz waq erman aj Korint aj ganimix nim, qetza ma'tx xik jq'uma'na etetz b'an b'an'ax, b'ix kyaqil aj atqex tuj qanim ma'tx tz'ok echa'o'. ¹² B'ix etetz k'onti'l nkx'ajnaj ti'j qanima, b'ix nim nkxqet qgani'na, per yatzun etetz, k'onti'l nkxk'ulun quky'ilana ikxji. ¹³ Erman waq, wetz nqet nwitz ewitz iktza' jun k'wa'lon kyuky'i tk'wa'al tzan ek'ulun quky'ila iktza'x qetza nqok'uluna etuky'i'l nkxqet qgani' tuky'i jun tk'u'jlal.

Qetz A'o' Iktza' Tnajb'il Te Qtata Dios

¹⁴ Ntons, etetz k'on tz'ok ejunb'e' etib' kyuky'i kye aj k'onti'l nkye'okslan.^x Komo jun xjal aj nb'et tuj te tume'l nya'tx parej tuky'i jun xjal aj k'onti'l nb'et tuj te tume'l. ¿Komo titza' oxel samet [jun aj] te xhk'atun tuky'i [jun aj] te qlolj? ¹⁵ ¿B'ix titza' tzan kyten dyakwerd te Krist tuky'i te Tajaw Choj? ¿B'ix titza' pareje' jun aj n'okslan tuky'i jun aj k'onti'l n'okslan? ¹⁶ ¿Titza' parej te jay nab'il Qtata Dios tuky'i jun jay aj ja' ntzaj na'o' titzb'alil tidi'chq? [¿K'onti'l tidi' parej!] Komo qetz a'o' iktza' te jay nab'il Qtata Dios, te Qtata Dios aj at jun tanq'in.^z Komo iktza'x tetz otq'umaj ikxjani: "Wetz okyinnajayon tuj kyanim, b'ix okyinqtelten kxol; okyin'okel te Dios aj otzajel kyna'o', b'ix kyetz okye'okel nxjalil."^a ¹⁷ B'ix

^v 6:5 Kya 16:23 ^w 6:7 Ax: tuky'i te qmanq'ab' b'ix qsurt. Kye xjal oqxti' nkyekolon kyib' tuq tuky'i te ksurt b'ix nkyeq'ojin tuq tuky'i te kyananq'ab'. ^x 6:14 1 Kor 10:6-22,27; 5:9-10; 6:1-8; 7:12-16; Deu 7:1-3; 22:10; Lev 19:19 ^y 6:15 Ax: Belial. ^z 6:16 1 Kor 3:16; 6:19
^a 6:16 Lev 26:12; Ezq 37:27

astilji te Qajawil ntq'uma' ikxjani: “Pe'etetz waq kxol kyetz b'ix intel epawa' etib' kyi'lj b'ix k'on tz'ok emako' jun tidi' aj nya'tx galan,”^b b'ix “ikxji okx'elal galan tuj nwitz ¹⁸b'ix wetz okyin'okel jun k'wa'lon te etetz, b'ix etetz okx'okel nk'wa'al.”^c Ikxji ntq'uma' te Qajawil te Qtat aj at mas nim tajwalil twitz kyaqil.

7 ¹Ntons waq erman aj b'an ganimix, aj ntzani te galan aj okaj tq'uma' te Qtata Dios qetz. Astilji intkaj qsi' kyaqil te nya'tx galan aj nqok'ulun tuky'i qchi'jel b'ix aj at tuj qanim, ikxji tzan tkaj saq qanim tuj twitz Qtata Dios tzan tpaj nqet qxjani' te tetz.

**Te Pa'k Nyolin Titza' Nchalaj Tzan Tpaj Oje Jaw
Kky'ixpu' Kynab'lin Kye Aj Korint**

²Ntons, qotzaj ena'o'na ch'in tuj etanim; komo qetza k'onti'l ma'tx jk'uluj jun nya'tx galan ti'l nijunwt, b'ix k'onti'l ma'tx qet qeq'i' nijunwt, k'onti'l ma'tx qet qelq'a' nijunwt. ³Wetz k'onti'l nxik nq'uma' etetz ntzani cha tzan exik-wit npoqo'; komo ma'tx xik nq'uma' k'onti'l nkx'ajnaj tuj wanim, okxtel ngani' kixi' tuj jun tume'l tzan nten junch'in etuky'i'l tuj kyaqil, qa tzan qanq'in qatzun tzan jkamik junxji. ⁴Wetz wit'lik nk'u'j eti'lj b'ix b'an nkyinchalaj eti'lj. Etetz ma'tx jaw etin nk'u'j b'ix at nim chalajb'il tuj wanim anke nim xhcho'nal n'ok wen.

⁵Komo qetza aj qulna Masedony,^d qetza k'onti'l o'ojlana, sinoke tidi'chq b'is owok qen, kye xjal nkyeq'ojin tuq qilja b'ix yatzun qetza tuj qanimna b'an nqoxob'na tuq.^e ⁶Per te Qtata Dios aj njaw tin kyk'u'j kye aj b'is ate', tetz ojaw tin jk'u'ljna aj tul te Tit. ⁷B'ix nya'tx a'ox tzan tpaj tetz owul sinoke ax tzan tpaj etetz ojaw etin tk'u'j. Tetz otzaj tq'luma' b'an egan tuq tzan qok etena, b'ix titza' b'an nkxb'isun [ti'lj te aj oky'ik exol]^f b'ix ax b'an nkxb'isun wi'lj wetz. B'ix toklen ncha'o' kyaqil ntzani wetz ajna'l b'an nkyinchalaj. ⁸Qa tzan tpaj te u'j aj oxik nsama' etetz okxb'isun nim, wetz k'onti'l ntzaj nna'on tetz. B'ix qa tb'aya' otzaj nna'on tetz tzan tpaj owok jun b'is te etetz jun tyemp, ⁹ajna'l nkyinchalaj nya'tx tzan tpaj te b'is aj owok eti'lj, sinoke tzan tpaj te aj eb'is ojaw eky'ixpu' enab'lin. Komo te Qtata Dios otk'uluj tuj etanim tzan eb'isun [tzan stzaj ena'on tetz], b'ix ikxji te u'j aj oxik qsama'na k'onti'l owok te jun nya'tx galan te etetz. ¹⁰Oj stzaj cho'on qanim iktza' te Qtata Dios tgan, nini [n'ok te jun galan] tzan tjaw kky'ixpu' qnab'lin tzan jkolet, b'ix k'onti'l tidi' b'a'n tzan stzaj qna'on tetz. Per te aj b'is aj nkyeb'isun kye aj k'onti'l nkyexnaq'tzan, [k'onti'l token tzan tpaj k'onti'l njaw kky'ixpu' kynab'lin tzan tpaj nini], ikxji cha nkyeponajkixi'. ¹¹Per yatzun etetz otzaj cho'on etanim tuj jun tume'l aj

^b 6:17 Isa 52:11; 1 Kor 6:18; 10:14; 1 Tim 6:11; 2 Tim 2:22; Chaw 4:7 ^c 6:18 2 Sa 7:14; 1Cr6 17:13 ^d 7:5 2 Kor 2:13 ^e 7:5 2 Kor 1:8-9 ^f 7:7 Telpox ti'lj te aj oqet stz'ib'a' tuj te tb'ay u'j aj oxik tsama' kyetz tb'aya'.

owel galan tuj twitz te Qtata Dios, b'ix ajna'l intok eten titza' owok te jun galan te etetz, komo oqet ek'ulu' te galan tuky'i jun tk'u'jlal, b'ix oqet ekolo' [te tume'l galan exol], b'ix otzaj eq'oj ti'l te nya'tx galan aj nky'ik tuq, b'ix nkxob' tuq [ti'l te aj oky'el tzan tpaj te aj nky'ik tuq], b'ix egan tuq tzan wok eten, b'ix b'an nkxjoyon tume'l [tzan ek'ulun galan], b'ix etetz oqet eb'isu' tzan txik esi' jun xhcho'nal ti'l te aj at tuq tpaj. Ixjji ti'l kyaqil, etetz oqet eyek'u' k'onti'l tuq epaj. ¹²Wetz k'onti'l oqet ntz'ib'a' aj u'jji tzan tpaj te aj ok'ulun nya'tx galan, b'ix ax nya'tx tzan tpaj te aj oqet k'ulu' nya'tx galan ti'l, sinoke tzan tqet eyek'u' twitz Qtata Dios titza' nkxb'isun q'i'ja. ¹³Tzan tpaj te ntzani qetza otzaj chews'a' jk'u'jna, b'ix aj tulen te Tit mas ochalajna tzan tpaj etetz oxik echews'a' tanim. ¹⁴Wetz ojetq tuq xik nq'uma' tuky'i Tit, wetz b'an nkyinchalaj eti'l. B'ix k'onti'l inkaj mal ti'l nini, komo iktza'x kyaqil qyol etuky'i'l oqtxi' b'an'ax tuq, ax te aj oxik nq'uma' tuky'i'l eti'l etetz ax ma'tx tz'el b'an'ax. ¹⁵B'ix tetz ajna'l b'an nkxqetb'aj tgan'i' nim oj etzaj tna'o' ekyaqil etetz oqet etoksla' b'ix ek'amoj tetz tuky'i jun tume'l tuky'i txob'lal. ¹⁶Wetz nkyinchalaj tzan tpaj b'a'n tzan tok wit'let nk'u'j eti'l ti'l kyaqil.

Te Pa'k Nnimsan Kyk'u'j Kye Qerman Tzan Kyonen Kyuky'i Kye Txq'anky

8 ¹Ntons ajna'l waq erman, qgana tzan txik jq'uma'na ch'in etuky'i'l titza' te Qtata Dios n'onen kxol kye b'uch'uj qerman tuj tkwentil Masedony. ²Anke kyetz oje tz'ok kyen nim xhcho'nal, per b'an nkyechalaj; b'ix anke b'an meb'a-e', per iktza' q'inon-e' oxik ksi' kyoyej tzan kyonen ky'i'l kye txq'anky qerman. ³Wetz web'en, kyetz tuky'i jun tk'u'jlal oxik ksi' kyoyej iktza'x tuq aj at te kyetz, b'ix anke k'onti'l tuq nim te kyetz, oxik ksi' kyoyej nim. ⁴Kyetz oqet kywitz qwitza tzan qtzoqpina te kyetz tzan kyonen kyuky'i kye qerman. ⁵Kyetz okyk'uluj mas twitz te aj b'isu' tuq qitza'na tb'ay; tb'ay oxik kyq'apo' kyib' tuj tq'ab' te Qajawil, b'ix yaji quky'ila iktza'x tgan tuq te Qtata Dios.

⁶Astilji, komo te Tit ojetq tuq tz'aq'ik tb'aya' tzan tel xhchimo' exol jun onb'il kye txq'anky qerman, astilji qetza oxik jq'uma'na tetz tzan tb'antik kyaqil nini. ⁷Etetz b'an galan n'el kyaqil exol: B'an jwert atix titza' wit'lik ek'u'j, byenech nkxyolin, nim etotzqi', b'ix galan nkxk'ulun tuky'i jun tk'u'jlal, b'ix nim nqoqet egani'na. Etetz iktza'x galan nkxk'ulun kyaqil nini, ax ixjji a tgan tzan ek'ulun ti'l ja etonb'ilni. ⁸Wetz k'onti'l nkxik nk'ulu' mandad tzan tel echimo' te onb'il, sinoke nxik nq'uma' tzan tok eten titza' kye txq'anky qerman b'an ajun kye'onen, ixjji tzan txik nsi' luwar etetz tzan tqet eyek'u' titza' b'an'ax nkyeqet egani' kye txq'anky.

⁹Etetz oje tz'el eniky' ti'l te nim b'an galan aj otzaj tsi' te Qajaw Jesukrist anke k'onti'l nqajo', b'ix astilji tetz owok b'an meb'a' anke b'an

q'inon tuq, per tzan tmeb'a'ul tetz, etetz b'a'n tuq tzan etok iktza' b'an q'inon. ¹⁰Wetz oxel' nsi' jun konsej te jun galan te etetz: Jun aq'b'ixi' etetz oqet eb'isu' tb'ay [kywitz kye txq'anky tzan echimo' jun onb'il] b'ix okx'aq'ik tzan tqet ek'ulu' ikxji. ¹¹Ajna'l waq, intqet ek'ulu' najji iktza'x tuky'i jun tk'u'jlal oqet eb'isu' tb'ay, ikxji intqet ek'ulu' iktza' aj janik'pon at te etetz. ¹²Qa qetz nxik qsi' tuky'i jun tk'u'jlal iktza'x aj at te qetz, ntons n'el galan te aj nxik qsi'. Te Qtata Dios k'onti'l ntzaj tqani' aj k'onti'l at qetz. ¹³Wetz nxik nq'uma' ntzani nya'tx tzan tpaltin te etetz b'ix tzan tok jun galan a'ox kye txq'anky, ¹⁴sinoke tzan qok parej qkyaqil. Ajna'l etetz at tidi' te etetz b'a'n tzan etonen tuky'i te aj npaltin kye txq'anky, b'ix jun q'ij kyetz ob'antel tzan kyonen etuky'i'l, ikxji etetz b'ix kyetz b'a'n tzan etonen etib'x ekyaqil b'ix parej okxteyon. ¹⁵Iktza'x nyolin [tuj Tu'jal Dios] ikxjani: "Ab'l te aj ma jaw tin nim, k'onti'l ma sobrin nim, b'ix te aj k'onti'l ma jaw tin nim, k'onti'l ma paltin."^h

¹⁶Pixon te Qtata Dios, ntk'ulu' tzan tok tuj tanim te Tit tzan tb'isun eti'j iktza' wetz nkyinb'isun. ¹⁷Tetz oqet toksla' aj oxik nq'uma' tetz, per komo tetz jun xjal aj n'ok tsi' tk'u'j tzan tel kyaqil tuj tume'l, astilji ajixk tetz oxik etuky'i'l tzan txik q'olb'el etetz. ¹⁸Junx tuky'i Tit oxik nlajo' jun erman aj b'an otzqi'mj b'ix nqet jiq'b'a' kxol kyaqil b'uch'uj qerman ja'chq tzan tpaj oje tz'aq'unan b'an galan ti'j te tpakb'alil titza' tzan jkolet. ¹⁹B'ix nya'tx cha a'ox ja ntzani, sinoke kye b'uch'uj qerman okaj ksi' tzan txik oneyon quky'ila tzan jk'ulun kyaqil tuj jun tume'l galan ti'j ja onb'ilni, tzan tel kyaqil ntzani te jun jiq'b'il te Qajawil b'ix ax tzan tok en titza' b'an qgan tzan qonen kyuky'i kye txq'anky qerman. ²⁰Ma qet qb'isu'na ikxji tzan k'on jqet yoli'na ti'j titza' nqok'ulun tuky'i te ja onb'il b'an galanni. ²¹Astilji qetza n'ok qsi'na qnab'l tzan tqet jk'ulu'na kyaqil tuj tume'l, nya'tx a'ox tuj twitz Qtata Dios sinoke ax tuj kywitz xjal.ⁱ ²²Junx kyuky'i'l oxik qlajo'na junky qerman aj oje qet tyek'u' tuj ky'ila'j tume'l titza' tetz b'an n'onen, b'ix pyor ajna'l tzan tpaj b'an lo'ik tk'u'j eti'j. ²³[Qa at ab'l ma tzaj cha'on] ti'j te Tit, intxik eq'uma' wetz tuky'i'l b'an qamiw qib'a b'ix n'onen wuky'i'l te jun galan te etetz. B'ix kyil'j kye txq'anky qerman aj ajune' tuky'i'l, kyetz a'e' kylajen kye b'uch'uj qerman b'ix tzan tpaj kyetz te Krist nqet jiq'b'a'. ²⁴Ntons astilji inkxik ena'o' te kyetz tzan tel kyniky' kye txq'anky b'uch'uj qerman etetz b'an'ax nkyeqet egani' iktza'x qetza oje xik jq'uma'na nim kyuky'i'l eti'j etetz.

9 ¹Ti'j te onb'il aj n'el echimo' kye qerman aj pawame' te Qtata Dios, qanq nya'tx presis tzan tqet ntz'ib'a' etetz ti'j te nini. ²Komo web'en titza' etetz b'an egan tzan etonen, b'ix nkxqet njiq'b'a' tuq kxol kye aj Masedony. Wetz oxik nq'uma' kyetz, [etetz] aj Akay b'an dyakwerd atix tzan etonen atx jun aq'b'ixi'. B'ix tzan tpaj etetz nkxjoyon tume'l tzan

^h 8:15 Exo 16:18 ⁱ 8:21 Pro 3:4

ek'ulun nini, ky'ila'l kxol kyetz oje xik nimsa' kyk'u'j. ³Per wetz ma kyexik nlajo' kye qerman exol etetzni, tzan k'on tok chagan kyaqil aj galan aj oje xik nq'uma' eti'lj. Ma kyexik nlajo' tzan eten etetz list. ⁴Kebal kxik junjun aj Masedony wuky'i'l b'ix okxtzajel kyk'ulb'a' etetz nya'tx list atikxqet. Ixkxi jun ky'exawil te qetza, b'ix pyorx-al te etetz, tzan tpaj te aj oje xik jq'uma'na eti'lj. ⁵Astilji oqet nb'isu' tzan kxik nlajo' kye qerman tzan kxik etuky'i'l tb'ay tzan tok echimo' te ja onb'il aj ojetq tuq xik esi' eyol ti'lj. Ixkxi tzan tok en n'ok echimo' ja onb'ilni tzan tpaj a'ixk etetz egan etonen b'ix nya'tx cha tzan tpaj owel qani' alajwers. ⁶Instzaj ena'o' te ntzani: Ab'l te aj n'awan ch'imu's, ax ch'imu's njaw tin, b'ix ab'l te aj n'awan nim, ax nim njaw tin. ⁷Junjunchaq presis tzan txik tsi' iktza'x ma'tx qet tb'isu' tuj tanim, b'ix nya'tx tuky'i jun b'is b'ix nya'tx tzan tpaj cha lajo'. Komo te Qtata Dios nqet tgani' te xjal aj nxik tsi' tuky'i jun chalajb'il tuj tanim. ⁸B'ix te Qtata Dios at nim tajwalil tzan stzaj tsi' nim b'an galan te etetz, b'ix ikxji tzan k'on tpaltin jun tidi' aj presis te etetz, b'ix ikxji tzan etonen nim kyuky'i txq'anky tuky'i tidi'chq b'an galan. ⁹Komo [te Tu'jal Dios] nyolin ikxjani: “[Te xjal aj n'okslan te Qajaw], tetz nqet tsipa' [tidi'chq galan] kxol kye meb'a'; tetz k'onti'l nkaj tsi' tzan tk'ulun kyaqil tuj tume'l.”¹⁰ Te Qtata Dios aj ntzaj sin te ijaj tzan tqex awet, b'ix te wab'j aj nxik qwa'a', tetz otzajel tsi' te etijaj b'ix ojawel tky'ib'sa',^k b'ix otk'ulu'tz tzan tel nim te galan ti'lj kyaqil aj n'ek'ulu' tuj tume'l. ¹¹Ixkxi k'onti'l tidi' opaltiyon te etetz tzan etonen nim kyuky'i kye txq'anky, b'ix ikxji tzan tpaj etonb'ilni ky'ila'l xjal oxel ksi' jun pixon te Qtata Dios. ¹²Komo oj ek'ulun jun tidi' ikxjani, k'onti'l n'ok cha a'ox te jun onb'il ti'lj te aj npaltin kxol kye qerman,^l sinoke n'oken tzan txik ksi' ky'ila'l xjal jun pixon te Qtata Dios. ¹³Oj tok kyen te onb'il aj nxik esi' te kyetz, oqtel kyjiq'b'a' te Qtata Dios tzan tpaj nqet ek'ulu' iktza'x n'eq'uma' nkx'okslan ti'lj te Krist, b'ix n'ek'ulu' tuky'i jun tk'u'jlal te kyetz b'ix ax kye kyaqil. ¹⁴B'ix kyetz nkyexnaq'tzan tuky'i Qtata Dios eti'lj etetz tuky'i jun tk'u'jlal tzan tpaj te Qtat oje tzaj tsi' nim b'an galan te etetz. ¹⁵jPixon te Qtata Dios tzan tpaj te aj ntzaj tsi' qajsik, aj k'onti'l n'oknoj qyol tzan txik jq'uma' ti'lj!

Tajwalil Te Pa'k Qtata Dios Swal Tetz

10 ¹Ntons, wetz a'In Pa'k nqet nwitz ewitz tuky'i jun tume'l b'an kyeb'a' b'ix b'an galan iktza' te Krist nab'lin. Wetz oj nten exol nkyinyolin galan b'ix kyeb'a', per oj nten laq'chik eti'lj k'onti'l nkyinxob' tzan nyolin tuj jun tume'l iktza'x nyolin wanim. ²Nqet nwitz ewitz tzan k'on ek'ulun jun tidi' tzan npon etuky'i'l tuky'i jun tume'l kaw. Komo wetz oje qet nb'isu' tzan npon tuky'i jun tume'l kaw kyuky'i junjun te etetz tzi aj tuj kynab'l kyetz wetz cha

j 9:9 Sal 112:9 k 9:10 Isa 55:10 l 9:12 Ax: kye aj pawame' a'ox te Qtata Dios.

eq'imin iktza' tgan te nchi'jel iktza' kye xjal nkyek'ulun.^m ³Qetza nqob'etna iktza'kix xjal a'o'na, per nqoq'ojina [ti'j te nya'tx galan] tuj jun tume'l nya'tx iktza' kye xjal twitz ja tx'o'tx'ni. ⁴Komo te qaq'umb'il tzan jq'ojin ti'j te nya'tx galan, nya'tx xjal k'ulul tetz, sinoke tuky'i jun qajwalil aj ntzaj tsi' Qtata Dios tzan tponaj te nya'tx galan aj oje lok'an tzani twitz tx'o'tx', b'ix tzan tponaj tidi'chq aj nya'tx tume'l nqet kxima' kye xjal, ⁵b'ix kyaqil aj nqet kyb'isu' tzan k'on tok kyotzqila' te Qtata Dios, b'ix nkaj qsi' tuj tq'ab' te Qtata Dios kyaqil aj nqet qb'isu' tzan tqet qoksla' te Krist. ⁶B'ix oj etokslan etetz byenech, yaji kyi'j kye txq'ankey aj ate' exol aj k'on kygan okslan, dispwest ato'na tzan jk'uluna kyuky'i'l tzan kyb'isun ti'j te kyk'ulb'en nya'tx galan.

⁷Etetz cha n'ok esi' enab'l ti'j te aj n'ok eten tuky'i ewitz. Qa etetz tuj enab'l b'an'ax a'ix te Krist, a tgan tzan stzaj ena'o' ax qetza a'o'na te Krist. ⁸B'ix wetz, nlay kyinky'ixwik tzan nyolin nim ch'in ti'j te qajwalilna aj otzaj tsi' te Qajawil, nya'tx tzan tok jun nya'tx galan eti'j sinoke tzan etok jwert tuky'i'l. ⁹Wetz k'on ngan tzan eb'isun qa cha nkx'ok nxob'sa' kyuky'i kye u'j aj nxik nsama'. ¹⁰Komo junjun nkyq'uma': "Kye aj u'j b'an kaw b'ix nim ili'mj tuj, per ya oj tul tetz twitzale', tetz nya'tx iktza' jun tlimaqaal xjal b'ix titza' nyolin nya'tx b'an tb'anil." ¹¹Kye aj nkyeb'isun ikxji a tgan tzan tok ksi' kynab'l, qetza iktza'x nqoyolina kyuj kye qu'uj, ax ikxji nqok'uluna cha'oj qten qwitzale'na exol. ¹²Qetza k'onti'l nqet qparejsa' qib'a kyuky'i kye aj cha nqet kyjiq'b'a' kyib'x. Kyetz, oj tqet kyparejsa' kyib'x, k'onti'l nqet kyb'isu' tuj tume'l. ¹³Qetza k'onti'l nqet qjiq'b'a'na qib' ti'j qaq'umb'en mas twitz te aj tume'l, sinoke cha a'ox ti'j te aj okaj tsi' te Qtata Dios qetza tzan qpona pakb'ayon kxol kye xjal b'ix max exol etetz. ¹⁴Cha'oj qyolina ti'j qaq'un exol, nqoyolina tume'l. Nya'tx-tal tume'l qa k'onti'l-wit opakb'ana exol; per komo oje qopon max exol opakb'ayon te tpakb'alil ti'j Krist, [ntons tume'l te aj nqoyolina]. ¹⁵Qetza k'onti'l nqet qjiq'b'a'na qib' ti'j taq'umb'en junky, sinoke lo'ik jk'u'j tzan etok mas jwert ekyaqil etetz tuky'i Qtata Dios, b'ix ikxji tzan tel mas b'an galan b'ix nim te qaq'umb'en exol ¹⁶B'ix ikxji tzan txik qpakb'a'na te tpakb'alil titza' tzan jkolet mas laq'chik aj ja' atikxqet etetz. Per k'on qgana tzan qox aj ja' oje kyepakb'an txq'ankey tb'aya', ikxji tzan k'on tqet qjiq'b'a'na qib' ti'j kyaq'umb'en txq'ankey. ¹⁷Qa at ab'l tgan tzan tqet tjiq'b'a' tib', intqet tjiq'b'a' tib' ti'j Qajaw Jesukrist.ⁿ ¹⁸Komo te xjal aj nqet tjiq'b'a' tib', k'onti'l n'el galan [tuj twitz Qtata Dios]; yatzun oj tyolin Qtata Dios galan ti'j jun xjal, [a te aj n'el galan tuj twitz tetz].

**Te Pa'k Nyolin Tistil Tetz Jun B'an'ax Tky'ixel Jesus
Kywitz Kye Aj Cha Nkyq'uma' Qa Tky'ixel Jesus-e'**

11 ¹Pe'etipanxwit ch'in aj nkyinyolin wetz iktza' jun lok. B'ix b'an'ax at epasens wi'j. ²Komo b'an nkyinb'isun eti'j iktza' te Qtata Dios

^m 10:2 Ax: aj tuj kynab'l kyetz qetza cha nqojoyona te jun galan te qetza.

ⁿ 10:17 Jer 9:24

b'an nb'isun eti'j.^o Komo wetz oje xik nsi' nyol tzan ekaj nq'apo' tzan tok ejunb'e' etib' tuky'i Krist, oje xik nsi' nyol tzan ekaj nq'apo' tuj tq'ab' ch'inwt nya'tx galan eti'j, iktza' jun q'opoj aj mina' tok ten twitz ichan [nkaj q'apo' tzan stat tuky'i tichmil]. ³Wetz b'an nkyinb'isun kebal eqet eq'i' [tzan kye aj nya'tx tume'l nkyeyolin] iktza' te Eba oqet eq'i' tzan te kan aj b'an list tuq,^p ax etetz kebal eqet eq'i' tzan k'on tqet eb'isu' tuky'i jun tume'l b'an b'an'ax ti'j te Krist b'ix tuky'i jun tk'u'jlal. ⁴Cha'oj tul jun xjal aj npakb'an chuktky ti'j Jesus aj nya'tx iktza' aj ojetq xik qpakb'a'na qetza, qatzun etetz oxel ek'amo' junky txew aj nya'tx iktza' te aj oje ek'amoj [tuky'i Qtata Dios], qatzun oxel ek'amo' junky tpakb'alil aj nya'tx iktza' aj oje xik qpakb'a'na etetz, ntons etetz n'ek'amo' tuky'i jun chalajb'il. ⁵Wetz k'onti'l nna'o' iktza' k'onti'l-wit wajwalil kywitz kye aj b'an tky'ixel Jesus [iktza'x nkyq'uma'x kyetz]. ⁶Anke wetz b'an xk'ab' a'in tzan nyolin, per wetz wotzqi' te tume'l b'an'ax, b'ix oje qet nyek'u' etetz tuky'i kyaqil aj oje qet nk'ulu' exol etetz. ⁷¿Injoyon choj petzun aj txik npakb'a' te tpakb'alil galan etuky'i'l b'ix k'onti'l owel npeyu' ch'inwt eti'j, sinoke a'inxk wetz owel win nky'exaw tzan eqet jiq'b'a' tuq etetz? ⁸Wetz nk'amoj^q te kyonb'il kye txq'anky b'uch'uj qerman tzan npakb'an tuq etetz exol. ⁹B'ix aj akyinqet tuq wetz exol b'ix qa at tuq jun tidi' aj presis te wetz, wetz k'onti'l nk'uluj tzan tb'isun jun te etetz wi'j, sinoke kye a'e' aj Masedony eb'aj'ul b'ix kyetz otzaj ksi' te aj presis tuq te wetz. B'ix wetz owok nsi' nnab'l tzan k'on tuq wok te jun b'is te etetz, b'ix nlaykix kaj nsi'.^r ¹⁰Iktza'x wetz web'en te b'an'ax ti'j te Krist, ax web'en te ja chalajb'il aj nna'o' tuj wanimni nlay b'antik tzan tel in tzan nijunwt tuj kyaqil tkwentil Akay. ¹¹¿Tistil [wetz nkyinyolin ikxji]? ¿Tzan tpaj wetz k'onti'l nkxqet ngani'? Te Qtata Dios teb'en wetz nkxqet ngani'. ¹²Per wetz nlay kaj nsi' tzan nk'ulun te aj nk'ulu' tzan k'on txik nsi' lad kye aj cha nkyejoyon jun tume'l tzan tqet kyjiq'b'a' kyib' qa kyetz [at kyajwalil] iktza' qetza. ¹³Komo kyetz nya'tx b'an'ax tky'ixel Krist, cha nkye'eq'in xjal b'ix cha nkyyoli' kyetz iktze'xtzun a'e' tky'ixel te Krist. ¹⁴Te ntzani nya'tx jun tidi' aj b'an chuktky-wit aj b'an nqolab'an ti'j, komo te Satanas nqet tk'ulu' tib' iktze'xtzun jun ángel aj b'an galan. ¹⁵Astilji, k'onti'l tzan qlab'an qa kyaqil kye aj nkye'okslan ti'j, nkyeyolin iktza' nkyek'ulun kyaqil tuj tume'l, per nya'tx b'an'ax kyitza'. Kyetz okyemankuyon iktza'x te kyk'ulb'en [aj nya'tx tume'l].

¹⁶Ngan tzan txik nq'uma' junky'el, k'on qet tb'isu' nijunwt qa lok a'in [tzan tpaj titza' nkyinyolin]. Qa at ab'l ntq'uma' wi'j ikxji, ntons qanq mejor kyinqet tipa' ch'in tzan nyolin wi'jx wetz tzan tqet njiq'b'a' wib'x.

^o 11:2 Te Pa'k nb'isun tuq qa nkyeqet eq'i' tzan jun xnaq'tzb'ilj aj nya'tx tume'l; 2 Kor 11:3-4,13-15. ^p 11:3 Gén 3:1-5,13 ^q 11:8 Ax: owel welq'a'. Te Pa'k k'onti'l oqet telq'a' ti'j nijunwt sinoke cha nyakb'en tuq. ^r 11:9 Fil 4:15-18

17Wetz nlay kyinyolin iktza' te Qajaw nyolin, sinoke ajna'l okyinyoliyon nim wi'jx iktza' jun lok a'in. 18Komo iktza'x ate' ky'ila'j xjal nqet kyjiq'b'a' kyib' tzan tpaj aj nkyb'isu' ti'j kykamb'en kyetzx, ntons ajna'l ax wetz okyinyoliyon ikxji. 19B'ix komo etetz tuj enab'l b'an list a'ixni, etetz n'ek'amo' tuky'i jun chalajb'il kye aj pur loke'. 20Komo etetz mer egan tzan eqetb'aj mosi' tzan junky b'ix tzan eqetb'aj elq'a' b'ix tzan eqetb'aj eq'i', b'ix [n'ek'amo'] qa at ab'l oqtel tjiq'b'a' tib', b'ix etetz cha n'etipa' qa at ab'l ma tz'ok tloqi' jun palaj eq'o'tx. 21Qanq etetz tuj enab'l last a'in tzan tpaj k'onti'l inten exol tuky'i jun nim wajwalil tzan nk'ulun mandad jwert eti'j. Per iktza'x kye txq'ankey nim nkyeyolin kyij'x, ntons ajna'l ax wetz oqtel nk'ulu' ikxji anke tz'el tuj ewitz iktza' tk'ulb'en jun lok.

22 ¿A'e' kyetz qxjalil aj b'a'n kyeyolin tuj yol ebrey? Ax wetz a'in. ¿A'e' kyetz tijajil Israel? Ax wetz a'in. ¿A'e' kyetz tijajil Abran? Ax wetz a'in. 23 ¿Kyetz q'apo' kyib' nkye'aq'unan te Krist? (jWetz oj txik nq'uma' ikxjani nkyinyolin iktza' jun lok!) Wetz kywitz kyetz mas q'apo' wib' nkyin'aq'unan te tetz, b'ix wetz waq'umb'en mas nim kywitz kyetz, b'ix oje kyin'ok jub'cha' mas ky'ila'j-el kywitz kyetz,^s b'ix oje kyinqex si' tuj pres mas kywitz kyetz, b'ix ky'ila'j-el ch'inky tuq nkyinkamik. 24Jweb'-el kye aj [qxjalil] tijajil Israel inqet kyjub'cha' b'eljujlajuj tuj kawnaq (39) jitx'un.^t 25Oxmaj inqet jitu' tuky'i tze',^u b'ix jun-el in'ok xo'o' tuky'i ab'j,^v oxmaj kye bark aj ja' nkyinb'et tuq eb'ajxik mulan tuj a', b'ix jun-el inkaj tuj a' jun q'ij tuky'i jun aq'b'il. 26Oje kyinb'et nim b'ix oje kyinky'ik tuj nim a' aj ch'inky tuq nkyinxik tuq tin, ky'ila'j-el ja' nkyinb'et tuq b'an nkyinb'isun tuq kyil'j kye eleq', b'ix b'an nkyinb'isun tuq kyil'j kye wijajil [aj nkyeq'ojin tuq wi'j]^w b'ix ax kyil'j kye aj nya'tx wijajil [aj nkyeq'ojin tuq wi'j],^x b'ix tuj ky'ila'j amaq' b'ix tuj te ky'ixk'oj tx'o'tx' aj ja' k'onti'l najayon b'ix aj nkyinb'et tuq tuj te nim a' oky'ik tidi'chq nya'tx galan wi'j, b'ix ax tidi'chq xhcho'nal tzan tpaj kye aj nya'tx b'an'ax qerman. 27Ky'ila'j-el nkyin'aq'unan nim tuj junjun aq'unj b'an kwest b'ix nkyinsiktik tuq nim, ky'ila'j-el owipaj watl, oje tz'ok wen twitz wa'ij b'ix k'achjel, b'ix ky'ila'j-el oje kyin'ipan wa'ij, oje kyinlu'lun tuky'i che'w b'ix k'onti'l tuq nim nq'anaq. 28B'ix nya'tx a'ox ntzani, sinoke b'ajq'ij nkyinb'isun kyil'j kyaqil kye b'uch'uj qerman ja'chq. 29Qa kyetz nkyena'on nya'tx jwert ate', ax wetz nkyinb'isun ti'j te aj nky'ik kyil'j. B'ix qa kyetz nkyeqet tz'aqik, wetz ntzaj nq'oj kyil'j kye aj nkyek'ulun tzan kyqet tz'aqik.

30Qa presis tzan tqet qjiq'b'a' qib', ntons wetz oqtel njiq'b'a' wib' ti'j kyaqil aj ja' nya'tx jwert atin. 31Te Qtata Dios aj stat te Qajaw Jesukrist, te aj nqet qna'o' tuj kyaqil tyemp te jun-ele'x, tetz teb'en wetz

^s 11:23 Kya 16:23 ^t 11:24 Deu 25:3 ^u 11:25 Kya 16:22 ^v 11:25 Kya 14:19

^w 11:26 Kya 9:23 ^x 11:26 Kya 14:5 ^y 11:31 Ax: nqet ky'iwla'.

nkyinyolin b'an'ax b'ix k'onti'l nkyinnik'on. ³²Aj akynqet tuq Damask, te gobernador aj n'aq'unan tuq tuky'i te twitzale' k'ulul mandad aj Aretas tb'i, tetz eqet tsi' xb'uqiyon stzi' te tlamelul te amaq', tzan tuq njaw ktzyu'. ³³Per kye qerman inqetz kytumb'a' tuj jun chi'l tuj jun tbentanul te pe'on ti'j te amaq', ikxji wetz inkolpjik tuj kyq'ab' [kye k'ulul mandad].^z

12 ¹[Ntons qa etetz tuj enab'l presis a tgan tzan] tqet qjiq'b'a' qib', chagan k'onti'l tidi' njkamb'a', per pe'etzoqpin ch'in tzan tqet njiq'b'a' wib' ti'j te aj oxik wen, b'ix kyaqil aj otzaj tyek'u' te Qajawil wetz. ²[Wetz,]^a kajlajuj aq'b'ixi' b'ix mojb'a' wib' tuq tuky'i Krist, injaw jotlik (je'ky qa tuky'i nchi'jelix qatzun nya'txji, a'ox te Qtata Dios e'el tetz), b'ix [injaw jotlik] tzan txik wen mas jawnaq tuj ka'j [aj ja' nnajan te Qtata Dios].^b ³B'ix wetz web'en, (je'ky qa tuky'i nchi'jelix qatzun nya'txji, a'ox te Qtata Dios e'el tetz), ⁴injaw jotlik, inxik in tuj ka'j, aj ja' oxik ncha'o' wetz tidi'chq aj k'onti'l nb'antik tzan qyolin ti'j b'ix nijunwt xjal b'a'n tzan tyolin ti'j [tzan tpaj b'an xjan]. ⁵Ti'j kyaqil aj owok wenni b'a'n tzan nyolin nim, per nya'tx tzan tqet njiq'b'a' wib'x sinoke tzan nyolin nim ti'j kyaqil aj n'ok wen twitz aj ja' nna'o' nya'tx jwert atin. ⁶Qa wetz ngan-wit tzan tqet njiq'b'a' wib', te nini nya'tx-tal nkyinyolin iktza' lok a'in, tzan tpaj oxel'kix-tal nq'uma' te b'an'ax, per k'onti'l nkyink'ulun ikxji tzan k'on tqet tb'isu' nijunwt wi'j qa mas nim wajwalil twitz te aj nxik nyoli' qatzun aj n'ok en wi'jji. ⁷Astilji tzan k'on tuq tqet njiq'b'a'x wetz wib'x mas nim twitz te aj a'inxxixi' tzan tpaj stzajlen yek'u' wetz tidi'chq aj b'an tb'anil, otzaj si' jun xhcho'nal tuj nchi'jel, iktza' jun ky'i'x tuj nchi'jel, iktza' jun tidi' nya'tx galan aj te Satanas swal tetz. ⁸B'ix ti'j te ntzani oxik nqani' oxmaj te Qajawil tzan tuq tel tin te ja xhcho'nalni. ⁹Per te Qajawil otzaj tq'uma' ikxjani: "Te onb'il aj nxik nsi' te yatz kabal nini. Wetz wajwalil tzan nk'ulun tidi'chq n'ok mas b'an galan tuky'i jun xjal aj nya'tx jwert." Ntons, astilji wetz b'an nkyinchalaj tzan tpaj nya'tx jwert a'in tzan tok b'an jwert te tpoder Krist wuky'i'l. ¹⁰Astilji wetz b'an nkyinchalaj qa nya'tx jwert a'in, b'ix ax oj wok yaso', b'ix ti'j kyaqil aj npaltin te wetz, b'ix oj njaw lajo', b'ix tidi'chq aj b'an kwest aj n'ok wi'j tzan tpaj te Krist; komo [wi'jx wetz] nya'tx jwert a'in, per [tuky'i Krist] jwert atin.

Te Pa'k Nb'isun Kyi'j Kye Aj Korint

¹¹Wetz nkyinyolin etuky'i'l ajna'l iktza' jun lok, per tzan tpaj etetz egan ikxji. Komo a'ix tuq etetz b'a'n tzan eyolin galan wi'j, tzan tpaj mas nim wajwalil kywitz kye aj [nkyq'uma'] a'e' tlimaqaal tky'ixel Krist, anke wetz nya'tx nim wajwalil. ¹²Wetz tuky'i jun nim npasens oqet nyek'u'

^z 11:33 Kya 9:23-25 ^a 12:2 2 Kor 12:7 ^b 12:2 Ax: tuj te toxi' txol te ka'j.

exol etetz aj telponx wetz jun b'an'ax tky'ixel Krist a'in, oqet nyek'u' exol tuky'i nim yek'b'il aj at tidi' telponx b'ix tuky'i tidi'chq aj nqolab'an ti'j b'ix tidi'chq aj a'ox nb'antik tuky'i tajwalil Qtata Dios. ¹³ ¿Okx'el wik'o' petzun etetz kywitz kye txq'anky b'uch'uj qerman? Komo wetz k'onti'l inten exol tzan eb'isun-wit wi'j tzan stzaj esi' tidi'chq aj presis te wetz, iktza' otzaj ksi' kye txq'anky b'uch'uj qerman. ¡Najsajwaq qa te nini jun nya'tx galan onk'uluj etuky'i'! ¹⁴ Ajna'l wetz list atin tzan nxik q'olb'el etetz toxmajji'n-el, b'ix k'on ngan tzan eb'isun wi'j tzan tpaj wetz k'onti'l nkyinjoyon aj at te etetz, sinoke cha ngan q'olb'en te etetz. Komo nya'tx a'e' kye tal k'wa'l aj presis tzan kyk'ulun kwent te kytat, sinoke a'e' kye k'wa'lon tzan kyk'ulun kwent kye kyk'wa'al. ^c ¹⁵ B'ix wetz nkyinchalaj tzan tqetb'aj nnajsa' kyaqil aj at te wetz, dispwest atin tzan nnajsan kyaqil te nchi'jel tzan tok te jun galan te etanim. Anke wetz mas nkxqet ngani', yatzun etetz ¿nlay petzun kyinqet egani' mas? ¹⁶ Bwen, qaltetz. Per wetz k'onti'l inten exol etetz tzan eb'isun wi'j, anke nkyq'uma' junjun qa wetz tuky'i jun nlistul okxqet weq'i'. ¹⁷ ¿Ti'tzun, okxqet petzun weq'i' kxiklen nlajo' kye txq'anky exol? ¹⁸ Wetz oqet nwitz twitz Tit tzan txik [oneyon etuky'i'l], b'ix oxik nlajo' tuky'i'l te junky qerman [tzan tonen etuky'i'l]. ¿Ti'tzun, okxqet teq'i' petzun te Tit? ¿Nya'tx petzun parej nqob'isun qetza tuky'i Tit? ¿Nya'tx petzun parej nqob'etna tuky'i'l? ¹⁹ Qanq etetz tuj enab'l qanq nqoqanina jun najsb'il tuj ewitz etetz, per nya'tx, sinoke tuj twitz Qtata Dios nqoyolina tuky'i tb'i Krist, b'ix kyaqil aj nkyinyolinni tzan tok te jun galan te etetz aj ganimix nim witzal'. ²⁰ Wetz nkyinb'isun qanq nlay kxtzaj nk'ulb'a' iktza' wetz ngan tzan etzaj nk'ulb'a', b'ix qanq wetz nlay kyin'el tuj ewitz iktza' tuq etetz egan. Qanq kebal etetz exol nqet epawa' etib', b'ix n'el egani' aj tidi' te junky, b'ix at eq'oj ti'j junky, b'ix nkxjaw ilin exolx. Qanq nqet eyoli' txq'anky, b'ix nkxchimon yol ti'j junky, b'ix qanq k'onti'l nkx'okslan b'ix b'an k'onti'l tumelil exol etetz. ²¹ Wetz nkyinb'isun qa oj nxik junky'el q'olb'el etetz, qanq okyinna'oyon b'an nkyinky'ixwik twitz te Qtata Dios tzan epaj etetz, b'ix qanq okyin'oq'el tzan kypaj kye aj nkyejoyon choj exol b'ix mina'x tjaw kky'ixpu' kynab'lin, ti'j kyaqil aj ntz'ilan ti'j kyanim, te k'ajajb'ilj b'ix tidi'chq aj tgan te kchi'jel.

**Te Pa'k Nxik Tq'uma' Kye Qerman Tzan Tkaj
Kykola' Kyaqil Te Nya'tx Galan Kxol**

13 ¹ Ntons ajna'l toxmajji'n-el ntzani okyinxe'l q'olb'el etetz. Kyaqil tidi' aj presis tzan qyolin ti'j te aj nky'ik exol, oqoyolion ti'j tuky'i kab'e' qa ox testiwji. ^d ² Oje xik nq'uma', b'ix ajna'l anke k'onti'l

^c **12:14** Ax: nya'tx a'e' kye tal k'wa'al aj presis tzan kchimon tmin te kytat, sinoke a'e' kye k'wa'lon tzan kchimon tmin kye kyk'wa'al. ^d **13:1** Deu 17:6; 19:15

atinqet exol, oxe'l nq'uma' junky'el iktza'x oxik nq'uma' aj nxwa'q tka'mjji'n-el exol etetz tzi. Oxe'l nq'uma' nya'tx a'ox kye aj nkyejoyon choj sinoke te ekyaqil etetz: Oj nxik q'olb'el etetz, wetz nlay kyinpaqlet eti'j. ³Ikxji etetz owokel eten jun preb akix te Krist te aj ntzaj tq'uma' tzan nyolin etuky'i'l, b'ix tetz exol nya'tx jun aj k'onti'l-wit tbalor sinoke nqet tyek'u' at nim tajwalil exol etetz. ⁴B'an'ax tetz okamik iktza' jun aj k'onti'l tuq tbalor, per yatzun ajna'l itz'oj tuky'i nim tajwalil tzan te Qtata Dios. B'ix ax ikxji qetza k'onti'l qbalor iktza'x tuq tetz tb'ay, per oqoteyon exol junx tuky'i Krist tzan tajwalil te Qtata Dios tzan jk'uluna kyaqil tuj tume'l exol etetz. ⁵Intqet eb'isu' eti'jx etetz, qa b'an'ax tume'l titza' wit'lik ek'u'j ti'j te Qtata Dios. Intqet eb'isu' eti'jx etetz. ¿K'onti'l petzun eteb'en te Jesukrist atqet exol, qa b'an'ax nkxb'et tuj tume'l? ⁶Wetz lo'ik nk'u'j etetz n'ok eten qi'ja, b'an'ax nqob'etna tuj tume'l. ⁷B'ix qetza nqoxnaq'tzan tuky'i Qtata Dios tzan k'on ek'ulun jun nya'tx galan, nya'tx tzan qel qetza galan tuj kywitz kye xjal, sinoke tzan ek'ulun etetz te galan anke tuj kynab'l junjun nya'tx galan nqet jk'ulu'na. ⁸Komo qetza nlay b'antik tzan jk'ulun jun nya'tx galan ti'j te aj b'an'ax, sinoke a'ox tzan qyolin galan ti'j te b'an'ax. ⁹Astilji nqochalajna qa qetza iktza' nqonumjik b'ix qa b'an'ax etetz jwert atix, b'ix nqoxnaq'tzana eti'j tzan etok b'an galan. ¹⁰Astilji wetz nqet ntz'ib'a' ja u'j te etetz mina'x tuq npon etuky'i'l. Ikxji oj npon, nya'tx presis tzan token te wajwalil tzan nk'ulun jun tidi' aj okxb'isuyon ti'j, sinoke te wajwalil aj otzaj tsi' te Qajawil wetz owokeyon tzan etok mas jwert b'ix nya'tx tzan tok jun xhcho'nal te etetz.

Te Pa'k Nkawin Kyuky'i Kye Aj Korint

¹¹Waq erman, ajna'l nkyinkawin tuky'i ja nyol ntzani: Pe'echalaj waq, pe'etok jwert [tuky'i Qajawil], pe'enimsan waq ek'u'j exol, pe'ena'on tuj etanim parej ekyaqil, b'ix pe'eten waq galan exol. B'ix te Qtata Dios aj nk'ulun tzan eten galan exol b'ix nkxqet tgani', tetz oqtelten etuky'i'l. ¹²Pe'eliman etetz etib'x exolx tzi tuky'i jun limb'il b'an tume'l^e tzan tpaj cha jun te Qtat. ¹³Kyaqil kye aj pawame' te Qtata Dios nxik ksama' jun limb'il te etetz. ¹⁴Tzaj si'xwit etajsik jun nim b'an galan tzan te Qajaw Jesukrist, b'ix intokxwit eten titza' te Qtata Dios nkxqet tgani' b'an nim, b'ix instenxwit exol etetz tzi te Txew Dios. Ky'ikxwit ikxji.

^e 13:12 Ax: Intel etz'ub'a' etib' te jun limb'il b'an xjan.